



# Förstudierapport

**Projektname** Lerjelandet – en mötesplats, 2016-3822  
**Projektledare** Anne-Li Karlsson, [anne-li@allergikompetens.se](mailto:anne-li@allergikompetens.se)  
**Projektperiod** 2016-2017

## Övriga i projektgruppen:

Alexandra Pettifor [Alexandra@pettiforpictures.se](mailto:Alexandra@pettiforpictures.se)  
Monika Andersson [Monika.m.andersson@gmail.com](mailto:Monika.m.andersson@gmail.com)  
Lena Amrén-Hindér [Lenas.tardgård@gmail.com](mailto:Lenas.tardgård@gmail.com)  
Anna-Lena Dancy [Anna-lena@dancy.se](mailto:Anna-lena@dancy.se)

---

## Innehåll

1. Bakgrund och planerade aktiviteter
  - 1.1 Bakgrund och Nuläge
  - 1.2 Planerade aktiviteter
2. Sammanfattning och rekommendation
  - 2.1 Sammanfattning
  - 2.2 Rekommendation
3. Undersökning, analys och förstudieresultat
  - 3.1 Olika visioner för en mötesplats/allaktivitetshus
  - 3.2 Stormöte/workshop
  - 3.3 Studieresa och studiebesök
  - 3.4 Identifiering av befintliga byggnader/lokaler i bygden
  - 3.5 LEA-Lokalekonomisk analys
4. Rekommendationer och det fortsatta arbetet
  - 4.1 Rekommendationer
  - 4.2 Förslag till plan för det fortsatta arbetet

Bilaga 1-23, protokoll från projektmöten  
Bilaga 24-30, stormöte/workshop 20 juni 2017  
Bilaga 31-58, LEA  
Bilaga 59, skiss över nytt centrum

---

## 1. Bakgrund och planerade aktiviteter

---

### 1.1 Bakgrund och Nuläge

Idag är Bergum-Olofstorp-Gunnilse med totalt 6 220 invånare (2016) mest ett sovbygds-område. Vår vision är att skapa en levande bygd, fler ska kunna arbeta lokalt, slippa långa transporter, förlorad tid samt därmed också värna om både människa och miljö.

Föreningen Bergum-Gunnilse Utveckling har sedan 2014 arbetat för bygdens utveckling och har identifierat att en fysisk mötesplats behöver etableras för det fortsatta utvecklingsarbetet. En mötesplats för att skapa möjlighet till samarbete, samverkan, interaktion och integrering. En plats för arbetsplatser, popup-arbetsplatser, turistinformation, utbud av kurser, workshops, utställningar, event, dag aktiviteter mm för bygdens invånare, stadsbor och utländska besökare. Även affär, MVC och BVC skulle kunna finnas här.



Lokalt ledd utveckling  
**LEADER**  
LÄNGS GÖTA ÄLV



## 1.2 Planerade aktiviteter

I denna förstudie ville vi:

- identifiera platser/grupper där liknande projekt drivits, samt besöka, ta hjälp av och eventuellt samarbeta med några av dessa, för att få idéer och inspiration.
- ta fram en LEA från SCB (lokalekonomisk analys) för att undersöka invånarantal etc
- undersöka möjligheterna för en mötesplats i Bergum-Gunnilse, ett Allaktivitetshus med ”bykänsla” (befintligt eller nyproducerat) med en lokal organisation på plats
- arrangera öppna möten lokalt med syfte att utveckla den lokala organisationen, hitta fler aktiva, företag och föreningar för att kontinuerligt säkerställa en samsyn (angående den lokala utvecklingen av bygden till ett kreativt, attraktivt, tryggt och levande område, där fler kan både bo och arbeta, bra och långsiktigt för både människa och miljö.)

## 2. Sammanfattning och rekommendation

---

### 2.1 Sammanfattning

Vi har fått en tydligare bild av vad en mötesplats/allaktivitetshus kan innehålla och vilka som kan ha nytta och glädje av ett sådant. Projektgruppens deltagare har också kunnat konkretisera sina behov.

Vi har fått början till en överblick över befintliga lokaler i bygden som kan utnyttjas för några av våra önskemål (såsom tillfälliga arrangemang), dock inget som kan rymma allt det som vi önskar av en mötesplats/allaktivitetshus. Men vi hoppas på att ett centrumbygge i Gunnilse eller Olofstorp kan ge detta. Vi har genom vår studieresa och våra studiebesök fått många bra exempel på hur olika mötesplatser kan se ut.

Nya kontakter har skapats inom kommunen samt med företagare och intressenter i bygden samt med personer under våra studiebesök.

Projektgruppen har redan bokat in datum för fortsatta möten. Vi ska då fokusera på varje persons/verksamhets behov.

### 2.2 Rekommendation

Arbetet med en mötesplats bör fortsätta inom föreningen Bergum-Gunnilse Utveckling.

Ett större underlag behövs, tex en enkät för att utröna önskemål från fler av bygdens innevånare samt en fördjupad lokalekonomisk analys för att utröna ekonomiska förutsättningar. För hela vår vision om en mötesplats behövs ett nytt hus byggas och för detta behöver vi undersöka finansieringsalternativ tex crowdfunding, företag, kommunen m.fl. Vidare behöver ett huskoncept tas fram tex för att tydliggöra och kommunicera vår vision.

## 3. Undersökning, analys och förstudieresultat

---

### 3.1 Olika visioner för en mötesplats/allaktivitetshus

Projektgruppen har haft 10 möten (bil. 1-23), under våra första möten blev det tydligt att vi hade olika visioner av ett allaktivitetshus/mötesplats och att det var viktigt att alla fick presentera sina visioner/önskemål. Vi kom fram till ledord såsom socialt, konsthantverk, mat-hantverk, event.

Individuella önskemål som kom fram från oss i projektgruppen var:

- Lokal för workshops, möten, 10-15 personer
- Medborgarhus/nav med info från lokala företag
- Levande bygd där alla befintliga lokaler utnyttjas



Lokalt ledd utveckling

LEADER

LÄNGS GÖTA ÄLV



- Vara en del av en ekologisk produktion, förädla till restauranger och sälja på plats
- Arbetsplatser för hantverkare o entreprenörer inom tex. konst, slöjd, trädgård, odling, mat- o brödhantverk, bild, berättelse, natur...
- Plats för popup-arbetsplatser
- Lokaler för kurser, workshops utställningar, event, dag-aktiviteter, daglig verksamhet ...
- Nav för kultur- och naturturism

Projektgruppen arbetade med ”vision boards”, vilka verksamheter kan tänkas finnas i ett allaktivitetshus? En sammanfattning nedan

1. De med behov av butikslokal
2. De med behov av utställningslokal
3. De som bara vill arbeta där, kontorslokaler
  - a. Hyra kontorslokal
  - b. Co-working space
  - c. Inkubator (har en finansiär)
4. Kreativa hantverkaren eller praktisk hantverkaren, behöver utrymme, bakom (verkstad) och framför kulisserna (utställningslokal)
5. Dagverksamhet
  - a. Skolor
  - b. Pensionärsföreningar
  - c. Kulturskolor
  - d. Daglig verksamhet
    - i. Fontänhus
    - ii. Utbrända
    - iii. Skyddad verkstad
  - e. SFI
  - f. Studenter UF-företag
6. Uthyrningslokaler för
  - a. Konferenser ev. med teamaktiviteter
  - b. Kick off
  - c. Teater
  - d. Konserter
7. Café
8. Knutpunkt för naturturism
9. Medborgarkontor

Vi började därefter arbeta med ”personas”, hur kan personerna se ut som kan tänkas vilja arbeta, hyra, använda vår mötesplats? Och på vilket sätt, vilken kravställning behövs ställas tex. 30 dagar per år ca. 1 månad per år, varje vecka?

### 3.2 Stormöte/workshop

Den 20 juni (Bil. 24-30) hade vi vårt stormöte/workshop som samlade 14 personer (inkl projektgruppens medlemmar) från Gunnilse och Olofstorp. Där presenterade vi bl.a. våra personas och deltagarna fick göra personliga personas, 4 av deltagarna lämnade in sina personas Under mötet framkom tydligt att det finns de som endast vill hyra in sig i ett färdigt hus men även de som vill samarbeta för att ett allaktivitetshus/mötesplats ska kunna etableras.

### 3.3 Studieresa och studiebesök

Under studieresan den 13-14 okt. besöktes:

1. Öströö fårfarm i Tvååker
2. Strömna farmlodge i Tvååker
3. Höganäs saluhall



Lokalt ledd utveckling

LEADER

LÄNGS GÖTA ÄLV



4. Wallåkra Stenkärlsfabrik i Vallåkra
5. Röstånga konsthall
6. Kulturhuset Anders i Höör
7. Björkhaga trädgårdsgalleri i Bessinge
8. Kulturhuset i Sallerup
9. Nyrups Naturhotell

Under studieresan hade vi bokat in ett möte med Gunilla Jansson ordf. i ”Ludvigborgs förening för ett aktivitetshus”. Hon berättade om deras arbete från start och till där de är idag, de har markanvisning och husritningar nu fattas de ekonomiska förutsättningarna. Hon gav oss också tips på var man kan söka medel för ett nytt hus. [http://www.ludvigborgshallen.se/?page\\_id=14](http://www.ludvigborgshallen.se/?page_id=14)

Under projektets gång har fler av oss i projektgruppen också gjort studiebesök eller varit i kontakt med personer, såsom Nääs fabriker, Vardagsrummet i Örnköldsvik, Not Quite i Fengersfors, Foorm gallerian i Fjärås, Tavlebords honungsgård och Tavlebord lanthandel på Orust.

### 3.4 Identifiering av befintliga byggnader/lokaler i bygden

Vi har löpande identifierat/undersökt/beaktat befintliga byggnader/lokaler i vårt område se nedan, dock passar inget av dessa för vår gemensamma vision.

1. Bergumsgården, Lyckåsvägen 1 – Olofstorp
2. Bergums fritidslantgård – Olofstorp
3. Ladan vid Småkulla gård, Bergkullavägen 15 - Olofstorp
4. ”Gula huset”, Stenberga 1 – Olofstorp (fd. Klädkällarn)
5. Gamla stationshuset/Hembygds museet, Lerumsvägen 29A - Olofstorp
6. Fritidsgården Bergums skola – Olofstorp
7. Gunnilse gamla småskola, Angereds kyrkväg 14 – Gunnilse
8. Gunnilse Församlingshem, Stommavägen 3 – Gunnilse
9. Gunnilse gamla ålderdomshem vid Angereds kyrka - Gunnilse
10. Gamla folkets hus – Ekebacken - Gunnilse

### 3.5 LEA-Lokalekonomisk analys

*Siffror gäller 2015 (2014) i området Bergum-Olofstorp-Gunnilse (Bil. 31-58)*

3 181 i området förvärvsarbetar av dessa är det endast 393 som arbetar i området resterande pendlar ut. 550 registrerade företag finns i området. Detta sammantaget visar på en potential att kunna utveckla arbetstillfällen.

## 4. Rekommendationer och det fortsatta arbetet

### 4.1 Rekommendationer

Arbetet med en mötesplats bör fortsätta inom föreningen Bergum-Gunnilse Utveckling. Ett större underlag behövs, tex en enkät för att utröna önskemål från fler av bygdens innevånare. En fördjupad lokalekonomisk analys behövs för att utröna ekonomiska förutsättningar. För hela vår vision om en mötesplats behövs ett nytt hus byggas och för detta behöver vi undersöka finansieringsalternativ tex crowd funding, företag, kommunen m.fl. Vidare behöver ett hus koncept tas fram tex för att tydliggöra och kommunicera vår vision.



Lokalt ledd utveckling

LEADER

LÅNGS GÖTA ÄLV



## 4.2 Förslag till plan för det fortsatta arbetet

Prio-områden att fortsätta med efter förstudien:

### Centrum i Bergum

Ett centrumhus med plats för en rad olika verksamheter såsom;

Saluhall med eco-fokus för lokalproducerade matvaror. Vi saknar matvarubutik för ca 4500 personer idag.

Gemensam butik för bygdens konsthantverkare

Butiker och kontor för olika företag, ”resurskontor” och liknade

Restaurang/Pub och Café med plats för underhållning från bygdens alla musiker

Lägenheter med olika upplåtelseformer, 55+ boende

Hälso-Service-Rum för MVC, BVC, Läkare, Massör, Fotvård som delar på samma resurs med olika öppettider

Vandrarhem – med reception/nav för de Naturturismsatsningar som har börjat in området

Kreativitetshus med möteslokaler, hantverksverkstäder, utställningshall för lokala konstnärer.

Plats för skulpturpark, ytor för skördefester, marknader mm

Målet är att Bergums Centrum, ett levande centrum 24/7, skall bli ett destinationsmål i sig!

Se även bifogad skiss (bil. 59)

Vi väntar inom kort ett löfte från Göteborgs Fastighetskontor om att få marken reserverad för att kunna starta en finansierings- och förprojekteringsprocess för detta underifrån-initiativ.

Det är bygdens folk som vill – inte ett stort byggbolag eller kommunen.

### Naturturism

En arbetsgrupp inom Bergum Gunnilse Utveckling har med kraft startat en process att samla intressenter som vill vara med och skapa Destinationsutveckling med fokus på natur och naturupplevelser.

Vi har inom vårt område stora områden som är Natura 2000 och Naturreservat.

Med dessa resurser som grund avser vi skapa långsiktigt hållbar naturturism och naturupplevelser i Sveriges sydligaste fjällområde. Det kommer att ge möjligheter till många nya typer av verksamheter och arbetstillfällen.

### Företagsby

Området Bergum-Gunnilse har drygt 600 registrerade företag och det finns ett behov av lokaler för flera av dessa verksamheter. I brist på lokaler flyttar en del till andra orter i närheten vilket leder till onödigt resande.

Det har nu börjat ett spirande intresse att göra något åt saken och det finns intressen för att starta ett lokalt slakteri med förädling, bryggeri, kontorshotell, plats för entreprenörer mm.

Denna process kommer att kunna samordnas med arbetet för Bergums Centrum.